

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **I. P.**, bytom v B., zastúpený JUDr. Petrom Peružekom, advokátom, so sídlom v Hlohovci, Radlinského č. 1, proti odporkyni **Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Bratislava, Pribinova č. 2, o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11C 87/2008, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. marca 2013, sp. zn. 4 Co 39/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo 10. októbra 2011, č. k. 11 C 87/2008-165 v spojení s opravným uznesením zo 7. decembra 2011, č. k. 11 C 87/2008-187 uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 2 000,- eur. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporkyni ďalej uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 1 049,60 eur na účet jeho právneho zástupcu. V odôvodnení rozsudku uviedol výsledky vykonaného dokazovania, na základe ktorých dospel k záveru, že okrsková volebná komisia č. 14 bola v čase konania volieb orgánom verejnej moci a jej činnosť podliehala zákonu č. 514/2003 Z. z. Príprava a organizácia volieb patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR. Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je ústredným orgánom štátnej správy pre všeobecnú vnútornú správu vrátane vecí územného a správneho usporiadania Slovenskej republiky, štátne symboly, heraldický register, archívy, registratúry, štátne občianstvo, matričné veci, zhromažďovanie a združovanie vrátane registrácie niektorých právnických

osôb, o ktorých to ustanoví zákon, organizačné zabezpečenie volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, organizačné zabezpečenie volieb prezidenta Slovenskej republiky a ľudového hlasovania o jeho odvolaní, organizačné zabezpečenie volieb do orgánov územnej samosprávy, organizačné zabezpečenie referenda, organizačné zabezpečenie volieb do Európskeho parlamentu, vojnové, hroby, živnostenské podnikanie, povoľovanie verejných zbierok, koordináciu výkonu štátnej správy uskutočňovanej obcami, vyššími územnými celkami a orgánmi miestnej štátnej správy. Konštatoval, že postup (konanie) okrskovej volebnej komisie v čase konania volieb do samosprávnych orgánov je možné považovať za úradný postup, resp. za postup pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci, pri ktorom ak ide o skutočnosť, či táto komisia pripustí, resp. nepripustí voliča k vykonaniu samotného volebného aktu, týmto procesne postupuje pri rozhodovaní o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb (voličov). Volebné komisie sú povinné dodržiavať povinnosti, ktoré ukladá nielen zákon č. 346/1990 Zb. ale predovšetkým Ústava SR a medzinárodné zmluvy. V danom prípade išlo o nesprávny úradný postup. Pri posudzovaní predpokladov vzniku nároku na nemajetkovú ujmu poukázal na význam volebného práva u každého občana ako prejavu demokracie a zároveň vyjadrenia vplyvu občanov na kreovanie štátnej moci. Samotná moc v štáte pochádza primárne od voličov – občanov, ktorí svojimi hlasmi prejavujú dôveru a kreujú mandát toho ktorého poslanca. Odopretie možnosti zúčastniť sa volieb a tak ovplyvniť výber osôb konajúcich v mene samosprávneho celku považoval za zásah do osobnostných práv. Predmetný zásah zasiahol do osobného života navrhovateľa, nakoľko išlo o osobu, ktorá v minulosti bola politicky činná. Konštatoval však, že zásah nemohol vo všeobecnosti znížiť dôstojnosť osoby v spoločenských kruhoch, keďže sa deje len vo volebnej miestnosti, t. j. za prítomnosti malého počtu osôb a pokiaľ nebol medializovaný, tak sa o ňom široká verejnosť ani nedozvie. Mal za to, že navrhovateľ sa po odopretí jeho volebného práva cítil menejcenný a ako neplnohodnotný občan a rovnako to musela vnímať i jeho rodina, čo museli v daný moment vnímať ako poníženie. Za spravodlivé zadosťučinenie so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu považoval priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- eur. Súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na ohodnotenie volebného práva z dôvodu, že predmetom konania nebolo ocenenie volebného práva, ale dopady neoprávneného zásahu orgánu verejnej moci na spoločenské postavenie navrhovateľa. Prihliadol na to, že k vzniku situácie prispel aj samotný navrhovateľ tým, že mal pri sebe neplatný preukaz totožnosti (občiansky preukaz s neplatným údajom o adrese jeho trvalého pobytu), ako aj neaktuálne potvrdenie o jeho pobyte, ktoré v čase konania volieb bolo staršie ako tri mesiace. Vo zvyšnej časti návrh

navrhovateľa zamietol z dôvodu nepreukázania, že by porušenie malo negatívny dopad na jeho spoločenské postavenie vo väčšom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania, aj keď mal úspech vo veci len čiastočný z dôvodu, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie navrhovateľa rozsudkom z 20. marca 2013, sp. zn. 4 Co 39/2012 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok náležito a vyčerpávajúco odôvodnil, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Poukázal na Nález IV. ÚS 121/07–51 z 7. novembra 2007, ktorý vyslovil, že základné právo I. P. podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 25 písm. b/ Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach zásahom okrskovej komisie č. 14 mestskej časti Bratislava – Staré Mesto z 2. decembra 2006 boli porušené. Konštatoval, že odopretie možnosti navrhovateľovi zúčastniť sa volieb bolo zásahom do jeho osobnostných práv. Navrhovateľ bol opoznaný (identifikovaný) členmi okrskovej komisie, dôvodom, pre ktorý okrsková komisia neumožnila navrhovateľovi uplatniť jeho aktívne volebné právo bola len skutočnosť, že v ním predloženom občianskom preukaze nebolo uvedené miesto jeho trvalého bydliska zhodné s údajmi v zozname voličov. Konaním volebnej okrskovej komisie došlo k zásahu do jeho osobnostných práv. Morálne zadosťučinenie formou konštatovania porušenia jeho volebného práva nepovažoval za dostatočné. Súhlasil aj s rozhodnutím súdu prvého stupňa, že pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy neprihliadal na samotnú hodnotu odňatého volebného práva. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Jeho prípustnosť odôvodnil ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne až absentujúce (§ 237 písm. f/ O.s.p., § 241 ods. 2 písm. a/, b/ O.s. p), ako aj že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku závažnosti zásahu do základných práv navrhovateľa a nepriznaním adekvátnej náhrady nemajetkovej ujmy porušil čl. 46 Ústavy SR. Navrhovateľ v dovolaní poukázal na negatívny dopad zásahu do svojich práv, čo preukázal výpoveďou a listom svojej manželky, v ktorom opísala negatívne dopady nepripustenia

navrhovateľa k vykonaniu volebného aktu na podnikateľskej činnosti navrhovateľa a jeho prestíži u obchodných partnerov, ako aj zásah do osobného života navrhovateľa. Poukázal na to, že ako bývalý poslanec Národnej rady SR je všeobecne a mediálne známou osobou. K zásahu došlo pred celou volebnou komisiou a prípadnými voličmi, pričom sudy opomenuli možnosť šírenia ústnym podaním. Namietal, že sa sudy nezaoberali hodnotou volebného práva ako takého, čím by bolo možné zistiť skutočnú výšku ujmy, ktorá mu bola spôsobená nenávratným odňatím konkrétneho volebného práva vo voľbách do orgánov samosprávy obcí v roku 2002. Prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. odôvodnil tým, že informatívny výsluch navrhovateľa vykonaný v súvislosti s návrhom na oslobodenie od súdnych poplatkov vykonal vyšší súdny úradník. Na základe tohto nezákonným spôsobom vykonaného dokazovania oba konajúce sudy rozhodli o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov navrhovateľovi a o neustanovení zástupcu z radov advokátov.

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2) a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3).

V prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Podľa ustanovenia § 242 ods. 1 druhej vety O.s.p., ukladajúceho dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania nielen vo vzťahu k § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodit'.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných väd, určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Navrhovateľ vytýkal odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska

práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však *nemusí* dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ako vecne

správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec – zistený skutkový stav – právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESLP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým – ako už bolo spomenuté – tvorí jeden celok.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd sa samotnou správnosťou prijatých právnych záverov nižších súdov nezaoberal. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa v ňom uplatňuje aj námietka, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pri posudzovaní, či rozhodnutia nižších súdov sú (ne)preskúmateľné (teda či boli splnené parametre zákona na odôvodnenie rozsudku – § 157 ods. 2 O.s.p.), dovolací súd však neposudzuje správnosť prijatých právnych záverov nižších súdov. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalobcu. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž – ako už bolo spomenuté – nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľa nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a nepreukázala sa navrhovateľom tvrdená existencia procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p.).

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako tzv. iná vada konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z podaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky za opísaného stavu veci nemohol (nesmel) v dovolacom konaní postúpiť do ďalšieho štádia prieskumu a podrobiť skúmaniu správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, ani vecne riešiť to, či konanie nie je postihnuté tzv. inými vadami konania a či tieto prípadne mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania má Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnosť takéto dovolanie bez ďalšieho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.); nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľ prípustnosť dovolania odôvodňoval aj § 237 písm. g/ O.s.p.(rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený). Z podaného dovolania vyplýva, že navrhovateľ v tejto časti namieta vadu ktorá predchádzala vydaniu rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave z 15. júla 2011, sp. zn. 2 Co 225/2011–148, ktorým rozhodnutím rozhodol o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 15. apríla 2011, č. k. 11 C 87/20018–136. Pred vydaním rozhodnutia súdom prvého stupňa v konaní o návrhu

na oslobodenie od súdnych poplatkov a v konaní žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov bol vykonaný dôkaz – informatívny výsluch navrhovateľa, ktorý vykonal vyšší súdny úradník. Podľa § 40a O.s.p. a § 7 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch sa nenachádza ustanovenie o tom, že vyšší súdny úradník môže priamo vykonávať aj samotné dokazovanie. Oba konajúce sudy na základe nezákonným spôsobom vykonaného dokazovania rozhodli o nepriznaní navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a o neustanovení právneho zástupcu z radov advokátov.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 3. marca 2011, č. k. 11 C 87/2008–131 rozhodol, že vyšší súdny úradník Okresného súdu Bratislava I JUDr. Pavol Cvacho nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania o návrhu navrhovateľa na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov a o žiadosti na ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov vo veci vedenej na uvedenom súde sp. zn. 11 C 87/2008. Súd prvého stupňa vykonal dňa 18. marca 2011 informatívny výsluch navrhovateľa o tomto návrhu a žiadosti. Informatívny výsluch vykonal vyšší súdny úradník Mgr. Pavol Cvacho. Následne uznesením z 15. apríla 2011, č. k. 11 C 78/2008–136 navrhovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a nebol mu ustanovený zástupca z radov advokátov. Rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník Mgr. Pavol Cvacho. Na základe odvolania navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 15. júla 2011, sp. zn. 2 Co 225/2011 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že odvolaniu navrhovateľa sudca súdu prvého stupňa nevyhovел a vec predložil na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu súdu (§ 374 ods. 4 O.s.p.).

Z uvedeného je zrejmé, že týmto postupom bola námietka navrhovateľa zhojená a prípustnosť dovolania podľa § 237 pís. g/ O.s.p. je preto nedôvodná.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z väd uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej odporkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. mája 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová